

COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME
EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS

ЄВРОПЕЙСЬКИЙ СУД З ПРАВ ЛЮДИНИ

П'ЯТА СЕКЦІЯ

СПРАВА “БАЛАНДІНА ПРОТИ УКРАЇНИ”

(Заява № 16092/05)

РІШЕННЯ

СТРАСБУРГ

6 грудня 2007 року

Це рішення стане остаточним за обставин, викладених у п. 2 статті 44 Конвенції. Воно може підлягати редакційним виправленням.

У справі «Баландіна проти України»

Європейський суд з прав людини (п'ята секція), що засідав палатою у складі:

п. П. Лоренцен (P. Lorenzen), Голова,
пані С. Ботучарова (S. Botoucharova),
п. К. Юнгвірт (K. Jungwiert),
п. В. Буткевич (V. Butkevych),
пані М. Щаца-Ніколовська (M. Tsatsa-Nikolovska),
п. Р. Маруст (R. Maruste),
п. М. Віллігер (M. Villiger), судді,
та пані К. Вестердік (C. Westerdiek), секретар секції,
після обговорення за зчиненими дверима 13 листопада 2007 року,
виносить таке рішення, що було прийняте того ж дня:

ПРОЦЕДУРА

1. Справа порушена за заявою (№ 16092/05), поданою до Суду проти України відповідно до статті 34 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод (далі — Конвенція) громадянкою України пані Катериною Федорівною Баландіною (далі — заявниця) 20 квітня 2005 року.
2. Уряд України (далі — Уряд) представляв його Уповноважений — п. Юрій Зайцев.
3. 13 грудня 2005 року Суд вирішив направити Уряду скаргу заявниці. Відповідно до пункту 3 статті 29 Конвенції Суд вирішив розглядати питання щодо суті заяви та її прийнятності одночасно.

ЩОДО ФАКТИВ

I. ОБСТАВИНИ СПРАВИ

4. Заявниця народилася у 1945 році та проживає в м. Харкові.
5. 5 травня 2000 року Дзержинський районний суд м. Харкова зобов'язав колишнього роботодавця заявниці — Державне комунальне ремонтно-будівельне підприємство з ремонту житлового фонду Фрунзенського району м. Харкова виплатити їй 4489,02¹ грн. заборгованості із заробітної плати та інших виплат.
6. Це рішення не було оскаржене, набуло законної сили і виконавче провадження щодо стягнення заборгованості за рішенням суду було відкрито.
7. 16 червня 2000 року Харківська міська рада видала наказ про ліквідацію компанії-боржника, і 22 вересня 2000 року виконавчий лист був направлений до ліквідаційної комісії.
8. Заявниця неодноразово скаржилася до державних органів на несплату підприємством-боржником заборгованості за рішенням суду і була повідомлена, що стягнути борг було неможливо у зв'язку з відсутністю коштів підприємства-боржника. Рішення залишається невиконаним досі.

II. ВІДПОВІДНЕ НАЦІОНАЛЬНЕ ЗАКОНОДАВСТВО

9. Відповідне національне законодавство викладено у справі «Ромашов проти України» (Romashov v. Ukraine), № 67534/01, пункти 16–19, 27 липня 2004 року).

¹ 1 921,88 євро.

ЩОДО ПРАВА

I. СТВЕРДЖУВАНЕ ПОРУШЕННЯ ПУНКТУ 1 СТАТТІ 6, СТАТТІ 13 КОНВЕНЦІЇ ТА СТАТТІ 1 ПЕРШОГО ПРОТОКОЛУ

10. Заявниця скаржилася на невиконання органами державної влади рішення Дзержинського районного суду м. Харкова, винесеного на її користь. Вона посидалася на пункт 1 статті 6, статтю 13 Конвенції та статтю 1 Першого протоколу, у яких, зокрема, зазначено:

Пункт 1 статті 6

«Кожен має право на справедливий і публічний розгляд його справи упродовж розумного строку незалежним і безстороннім судом, встановленим законом, який вирішує спір щодо його прав та обов'язків цивільного характеру...»

Стаття 13

«Кожен, чиї права та свободи, визнані в цій Конвенції, було порушене, має право на ефективний засіб юридичного захисту в національному органі, навіть якщо таке порушення було вчинене особами, які здійснювали свої офіційні повноваження».

Стаття 1 Першого протоколу

«Кожна фізична або юридична особа має право мирно володіти своїм майном. Ніхто не може бути позбавлений своєї власності інакше як в інтересах суспільства і на умовах, передбачених законом і загальними принципами міжнародного права. Проте попередні положення жодним чином не обмежують право держави вводити в дію такі закони, які вона вважає за необхідне, щоб здійснювати контроль за користуванням майном відповідно до загальних інтересів...»

A. Прийнятність

11. Уряд подав заперечення, які були оскаржені заявницею, щодо вичерпання заявницею національних засобів захисту, подібні до тих, які Суд вже відхилив у ряді рішень щодо невиконання рішень, винесених проти державних компаній (див., серед інших, рішення у справі «Сичов проти України» (Sychev v. Ukraine), № 4773/02, пункти 42–46, 11 жовтня 2005 року, та «Ромашов проти України» (Romashov v. Ukraine), згадуване вище, № 67534/01, пункти 28–32). Суд вважає, що ці заперечення повинні бути відхилені з тих же підстав.

12. Суд робить висновок, що скарги заявниці порушують питання факту та права за Конвенцією, вирішення яких вимагає розгляду по суті. Суд не вбачає підстав для визнання скарг неприйнятними. Тому Суд визнає їх прийнятними.

B. Щодо суті

13. В своїх зауваженнях по суті у справі заявниці Уряд стверджував, що не було порушення її прав за Конвенцією.

14. Заявниця не погодилась.

15. Суд зазначає, що рішення, винесене на користь заявниці, не виконувалось більше семи років та шести місяців.

16. Суд неодноразово визнавав порушення пункту 1 статті 6 Конвенції та статті 1 Першого

протоколу у справах, які порушували подібні питання, в яких боржником було державне підприємство (див. рішення у справі «Кучеренко проти України» (Kucherenko v. Ukraine), № 27347/02, пункти 26–27, 15 грудня 2005 року).

17. Розглянувши всі надані матеріали, Суд вважає, що Уряд не надав жодних фактів чи аргументів, які б могли переконати його дійти іншого висновку у цій справі.

18. Таким чином, було порушення пункту 1 статті 6 Конвенції та статті 1 Першого протоколу.

19. Суд не вважає за необхідне розглядати за статтею 13 Конвенції ту саму скаргу щодо порушення пункту 1 статті 6 Конвенції.

ІІ. ЗАСТОСУВАННЯ СТАТТІ 41 КОНВЕНЦІЇ

20. Стаття 41 Конвенції зазначає:

«Якщо Суд визнає факт порушення Конвенції або протоколів до неї і якщо внутрішнє право відповідної Високої Договірної Сторони передбачає лише часткове відшкодування, Суд, у разі необхідності, надає потерпілій стороні справедливу сatisфакцію».

A. Шкода

21. Заявниця вимагала сплатити заборгованість за рішенням суду та 10 000 євро відшкодування моральної шкоди.

22. Уряд відхилив ці вимоги.

23. Суд вважає, що Уряд повинен виплатити заявниці невиплачений борг за рішенням суду шляхом відшкодування матеріальної шкоди. Суд також вважає, що заявниця мала зазнати моральної шкоди внаслідок визнаного порушення. Здійснюючи свою оцінку на засадах справедливості, Суд присуджує заявниці 2000 євро відшкодування моральної шкоди.

B. Судові витрати

24. Заявниця не подала жодних вимог на відшкодування судових витрат. Відповідно Суд нічого не присуджує.

C. Пеня

25. Суд вважає доцільним призначити пеню виходячи з розміру граничної позичкової ставки Європейського центрального банку плюс три відсотки.

ЗА ЦИХ ПІДСТАВ СУД ОДНОГОЛОСНО

1. Оголошує заяву прийнятною;

2. Постановляє, що було порушено пункт 1 статті 6 Конвенції;

3. Постановляє, що було порушено статтю 1 Першого протоколу до Конвенції;

4. Постановляє, що немає необхідності розглядати скаргу за статтею 13 Конвенції;

5. Постановляє, що:

(а) протягом трьох місяців з дня, коли рішення стане остаточним відповідно до пункту 2 статті 44 Конвенції, держава-відповідач повинна виплатити заявниці:

(i) заборгованість за рішенням суду, яка досі належить їй до виплати;

(ii) 2000 (дві тисячі) євро відшкодування моральної шкоди. Ця сума має бути конвертована в національну валюту держави-відповідача за курсом на день здійснення платежу, з урахуванням будь-якого податку, який може бути стягнуто із зазначененої суми;

(в) зі спливом зазначеного тримісячного строку і до повного розрахунку на цю суму

нараховуватиметься простий відсоток (simple interest) у розмірі граничної позичкової ставки Європейського центрального банку, яка діятиме в цей період, плюс три відсотки;

6. Відхиляє інші вимоги заявниці щодо справедливої сatisфакції.

Вчинено англійською мовою та повідомлено в письмовій формі 6 грудня 2007 року відповідно до пп. 2 та 3 правила 77 Регламенту Суду.

Клаудія ВЕСТЕРДІК
(Claudia Westerdiek)
Секретар

Пеер ЛОРЕНЦЕН
(P. Lorenzen)
Голова